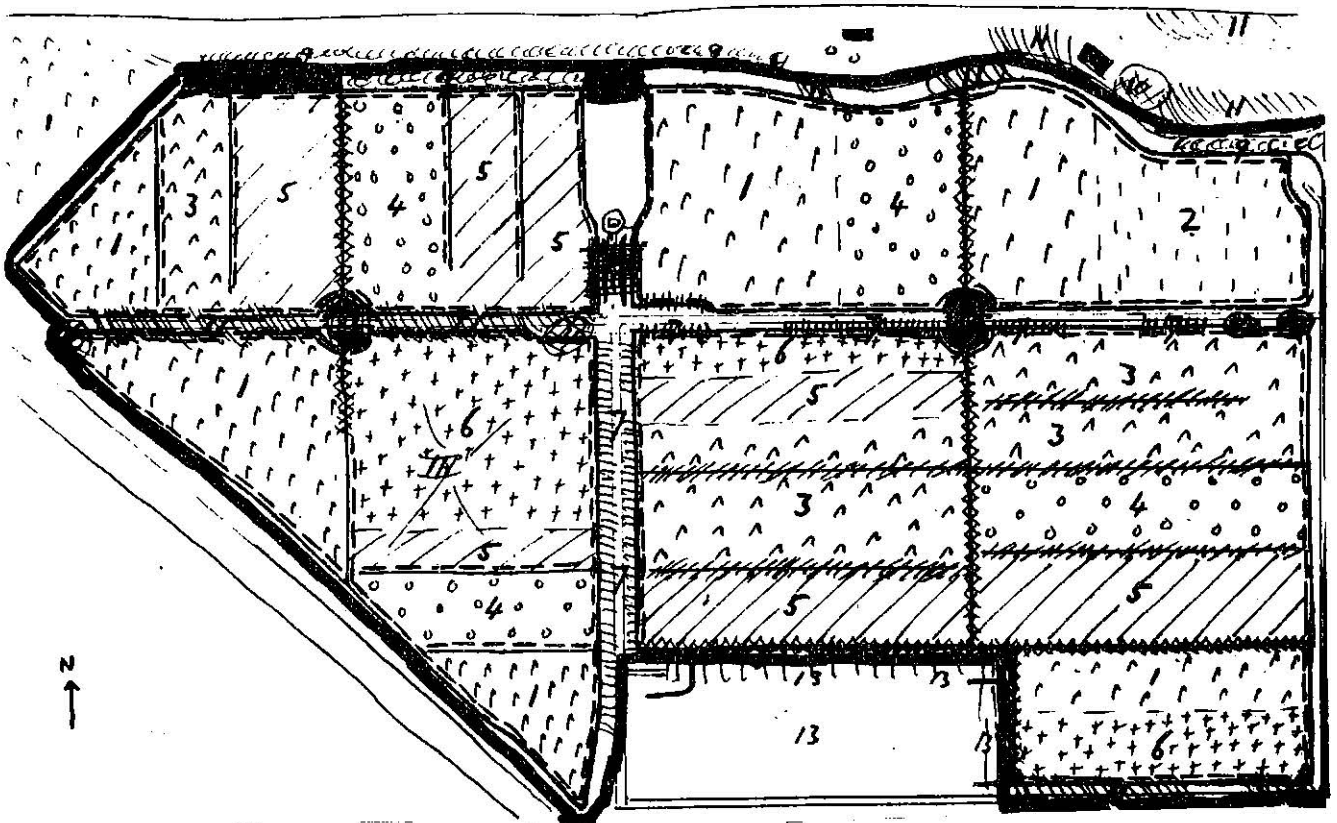


BROEDVOGELINVENTARISATIE EENDRACHTSPOLDER

Frank v Groen

In 1984 heb ik de Eendrachtspolder, gelegen tussen Geuzenveld en Halfweg, op broedvogels geïnventariseerd. Deze polder wordt in het westen begrensd door Halfweg, in het zuidwesten door de Osdorperweg, in het zuiden door de VT Osdorp, in het oosten door Sportpark De Eendracht en in het noorden door de Haarlemmerweg. Strikt genomen liggen ook de volkstuinen, het Bijenpark en Sportpark De Eendracht in de Eendrachtspolder. Alleen het gedeelte met een echt polderkarakter is geïnventariseerd. Door de polder lopen twee wegen en verschillende sloten. Het geïnventariseerde gebied beslaat zo'n 80 ha, waarvan ongeveer 25 ha grasland. Wegen, bomenrijen en bosjes beslaan ongeveer 13 ha. De overige 42 ha bestaat uit akkers. Hiervan was in 1984 9 ha mais, 10 ha aardappelen, 10 ha tarwe en 13 ha bieten. Bij elkaar een afwisselend geheel met relatief kleine akkers en percelen grasland met rietkragen, bosjes en bomenrijen. Het gehele gebied wordt, behalve in het westen, omgeven door bomen.

De Eendrachtspolder is ontstaan door vervening, waarbij door het wegbaggeren van de veenlaag de onderliggende klei bloot kwam. Toen het vervenen beëindigt werd was er een grote waterplas over die vervolgens drooggemalen is, met de huidige kleipolder als resultaat.



Biotoopkaart Eendrachtspolder, Amsterdam-West, 1984.

1 - onbegrasd grasland, 2 - door koeien begrasd grasland, 3 - bieten, 4 - aardappelen, 5 - tarwe, 6 - mais, 7, 8 & 9 wegbeplanting (es & iep), 10 - wilgenbosje, 11 - wegbeplanting (populier), 12 - struikgewas, 13 - volkstuinen omzoomd door opgaande beplanting. **—**: grens geïnventariseerd gebied, **x**: sloten breder dan 1,5 m met weinig oeverbegroeiing, **y**: ondiepe, slikkige sloten; vanaf eind mei begroeid, **—**: kleine sloten met permanent water en weelderige begroeiing.

METHODE

De broedvogelinventarisatie van de Eendrachtspolder werd gedaan in het kader van het SOVON Broedvogel Monitoring Project (BMP). De gegevens zijn dan ook verzameld volgens de methode van de BMP-handleiding. Ook het bepalen van het aantal broedparen gebeurde aan de hand van de in de BMP-handleiding gegeven richtlijnen. Het is de bedoeling het gebied ook de komende jaren te inventariseren. Het doel van het BMP is aantalsveranderingen van algemene broedvogels vast te leggen. Hiertoe worden jaarlijks enkele honderden terreinen in heel Nederland geïnventariseerd.

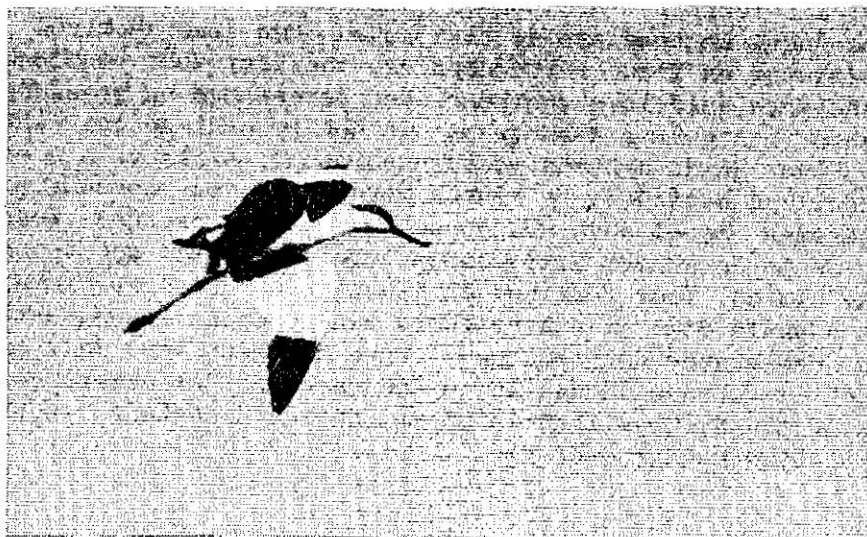
In het voorjaar van 1984 werden 8 inventarisatiebezoeken afgelegd. Deze bezoeken vielen op de volgende data en tijdstippen:

21 maart	11.40-12.55	16 mei	5.35-7.10
7 april	10.45-12.00	22 mei	20.30-21.40
14 april	18.30-14.40	31 mei	9.35-11.10
3 mei	6.40- 7.55	9 juni	21.15-22.20

Er werd dus maar driemaal 's ochtends vroeg geïnventariseerd. Voor de zangvogelsoorten zal daardoor het aantal territoria lager uitgekomen zijn dan in werkelijkheid het geval is. In de Eendrachtspolder gaat het echter vooral om de weidevogels waarvoor dit bezwaar niet geldt.

BROEDVOGELS

Bergeend: 3 paar	Grote Bonte Specht: 2 paar
Wilde Eend: 17 paar	Winterkoning: 1 paar
Slobeend: 1 paar	Roodborst: 1 paar
Patrijs: 4 paar	Merel: 5 paar
Fazant: 3 paar	Tuinfluit: 2 paar
Waterhoen: 34 paar	Zwartkop: 1 paar
Scholekster: 13 paar	Tjiftjaf: 1 paar
Kluut: 8 paar	Koolmees: 3 paar
Kievit: 43 paar	Ekster: 2 paar
Grutto: 2 paar	Zwarte Kraai: 1 paar
Tureluur: 8 paar	Ringmus: 4 paar
Houtduif: 5 paar	Kneu: 3 paar



Kluut

Leo Heemskerk

ENKELE NIET-BROEDVOGELS

Lepelaar: enkele foeragerende exemplaren
Wintertaling: tot half april enkele paren aanwezig
Boomvalk: foeragerend; broedt Sportpark Eendracht
Torenvalk: foeragerend; idem
Oeverloper: in trektijd exx aanwezig
Holenduif: foeragerend; broedt in omgeving
Koekoek: enkele waarnemingen, eenmaal een ex rosse fase
Groene Specht: aanwezig op de volkstuinten, regelmatig roepend gehoord
Gele Kwikstaart: in de trektijd meerdere exx



Torenvalk

Christiaan Marx

BIOTOOPKEUZE VAN KIEVIT, SCHOLEKSTER, TURELUUR EN KLUUT

Omdat Kievit, Scholekster, Tureluur en Kluut allemaal in de polder broeden heb ik wat aandacht besteed aan de biotoopkeuze van deze soorten. Kievit, Scholekster en Kluut vertoonden een voorkeur voor bouwland. De Tureluur vertoonde geen duidelijke voorkeur. Het percentage op grasland waargenomen Tureluurs is ongeveer even groot als het percentage bouwlandwaarnemingen. Voor de Kluut geldt dat zijn voorkeursbiotoop, slikkige sloten, zich midden van bouwland bevinden. De Kluten werden dan ook voornamelijk langs de sloten waargenomen. Zowel oude als jonge Kluten foerageerden regelmatig in deze sloten. De op de akkers waargenomen Tureluurs zaten ook voornamelijk vlakbij of in deze sloten. Voor Tureluur en Kluut wordt de verspreiding over het bouwland dus bepaald door de aanwezigheid van geschikt foerageerterrein. De Kievit en Scholekster vertonen een lichte voorkeur voor mais en aardappelakkers. Het is verrassend dat in de Eendrachtspolder akkers de voorkeur hebben boven grasland. Opvallend is voorts dat de dichtheden in het oostelijk deel van het gebied het grootst zijn.

TABEL 1

	Kievit	Scholekster	Tureluur	Kluut
aantal waarnemingen	229	40	35	44
grasland 25 ha (37%)	57 (25%)	6 (15%)	14 (40%)	1 (2%)
bouwland 42 ha (63%)	172(75%)	34(85%)	21 (60%)	43(98%)
mais 9 ha (13%)	46 (20%)	9 (22,5%)	1 (3%)	1(2%)
tarwe 10 ha (15%)	36 (16%)	5 (12,5%)	1 (3%)	3(7%)
aardappelen 10 ha (15%)	43 (19%)	11(27,5%)	8 (23%)	15(34%)
bieten 13 ha (20%)	47 (20%)	9 (22,5%)	11 (31%)	24(55%)

Het voor landbouw gebruikte oppervlakte wordt hier op 100% gesteld. De overige 13 ha wordt buiten beschouwing gelaten omdat deze vier soorten daar niet aangetroffen werden.



Kievit

Leo Heemskerk

DE AMSTERDAMSE GORZEN

Willem vd Waal

Iedereen die in de omgeving van Amsterdam naar vogels kijkt weet dat de Rietgors een algemene verschijning is die we vooral vinden op plaatsen waar riet en natte bosjes groeien. Het is een algemene broedvogel die we het gehele jaar waar kunnen nemen, al kost dat 's winters wat meer moeite. In strenge winters kan hij geheel ontbreken.

*Rietgors**Jan v Laar*

Een andere, vroeger vrij algemene, gors is de Sneeuwgorz. Degenen die al wat langer vogelen herinneren zich vast nog wel de grote groepen van zo'n 50 exemplaren die 's winters op de toenmalige opspuitterreinen ten westen van Sloterdijk verbleven. De Sneeuwgorz kunnen we vanaf oktober tot in maart zien. De vroegste waarneming uit de omgeving van Amsterdam is 20 oktober 1968, 2 ex Sloterdijk (*Med Blad KNNV VWG* 7 (1): 36). De laatste datum is 12 april 1944, 1 ex Rothoek (*Med Centr Inst* 6: 7). De laatste jaren is de Sneeuwgorz een vrij zeldzame verschijning in onze omgeving. Het is voor deze soort van belang dat er grote velden met onkruidzaden aanwezig zijn. Misschien zullen toekomstige opspuitterreinen weer grotere aantallen Sneeuwgorzen te zien geven dan we momenteel gewend zijn.

Van de overige gorzen geef ik hieronder het aantal waarnemingen per maand.

IJSGORS

november	december	januari	februari	maart	april
1	2	4	-	2	1